

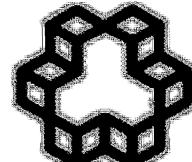
ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

مدرس تخصصی دانشگاه و کنکور ارشد :
معادلات دیفرانسیل ، ریاضی ۱ و ۲
ریاضی مهندسی ، محاسبات عددی

math-teacher.blog.ir

@EShahebrahimi

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

مسایل ریاضی ۲ (شماره ۲)

.....

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{\sin(xy)}{x^2+y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ \frac{1}{4} & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

۱. در پیوستگی تابع زیر در $\mathbb{R}^2$ بحث کنید.
 $f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$ روی هر خط گذرنده از مبداء دارای حد صفر در نقطه $(0, 0)$ است، ولی این تابع در نقطه $(0, 0)$ حد ندارد.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2} + y \sin \frac{1}{x} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^2y^2}{x^2+y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{\sin(xy)}{\sqrt{x^2+y^2}} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

i) مطلوب است محاسبه $f'(0, 0)$.

ii) با استفاده از تعریف مشتق سویی، مقدار $D_u f(0, 0)$ را که در آن $U = \frac{\sqrt{2}}{2}(1, 1)$ را محاسبه کنید.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

در نقطه $(0, 0)$ در امتداد بر تابع برداری $R(t) = \sin t i + \cos t j$ به ازای $t = \frac{\pi}{3}$ بیابید.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

الف) نشان دهید f در $(0, 0)$ پیوسته است.

ب) مشتقات جزئی مرتبه اول f را در $(0, 0)$ تعیین کنید.

ج) نشان دهید f در $(0, 0)$ مشتق پذیر نیست.

مدرس تخصصی دانشگاه و کنکور ارشد :
 معادلات دیفرانسیل ، ریاضی ۱ و ۲
 ریاضی مهندسی ، محاسبات عددی

۸. در پیوستگی تابع زیر بر $\mathbb{R}^2$ بحث کنید.

@EShabehrahimi

$$f(x, y) = \begin{cases} \sqrt{4 - x^2 - y^2} & x^2 + y^2 \leq 4 \\ 0 & e.w \end{cases}$$

۹. پیوستگی تابع $f(x, y)$ را در مبداء مختصات بررسی کرده سپس مشتق جهتی تابع را در نقطه $(1, 1)$ در امتداد بردار مماس بر منحنی $x = \sqrt{2} \cos t, y = \sqrt{2} \sin t$ در $t = \frac{\pi}{4}$ بیابید.

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{x^2+y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

۱۰. نشان دهید که تابع زیر در مبداء مختصات پیوسته است و مشتقات جزئی آن نیز در مبداء وجود دارند.

$$f(x, y) = \begin{cases} x & |x| \leq |y| \\ -x & |x| > |y| \end{cases}$$

۱۱. مطلوب است $f_{yx}(0, 0)$ و $f_{xy}(0, 0)$ وقتی که

$$f(x, y) = \begin{cases} xy \frac{x-y}{x+y} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

۱۲. فرض کنید $z = f(x, y) = xy$ و $u = x^2 - y^2$. برای تابع دلخواه $v = \frac{\partial z}{\partial y \partial x}$ عبارت v را بر حسب مشتقهای z نسبت به متغیرهای u و v بیابید.

۱۳. معادله خط مماس و صحفه قائم بر منحنی مقابل را در نقطه $(1, -1)$ بنویسید:

$$C : 3x^2y + y^2z = -2, 2xy - x^2y = 3$$

۱۴. در صورتیکه تابه y از x با اشتفاده از رابطه $\ln(\sqrt{x^2 + y^2}) = \arctan(\frac{y}{x})$ بیان شده باشد مقادیر $\frac{dy}{dx^2}$ و $\frac{d^2y}{dx^2}$ را محاسبه کنید.

۱۵. اگر $u = x + y$ و $v = \frac{y}{x}$ باشند و $w = z(u, v)$ تابع $z(x, y)$ را به w تبدیل نموده و معادله با مشتقهای z را بر حسب w و مشتقهای u و v بنویسید.

۱۶. فرض کنید $z = f(u, v)$ و $u = x^2 - y^2$ و $v = 2xy$. مجموع $z_{xx} + z_{yy}$ را بر حسب ضرایبی از مجموع $z_{uu} + z_{vv}$ بدست آورید. (به صورت $\left(\frac{\partial(u, v)}{\partial(x, y)} \right) (z_{uu} + z_{vv})$

ابراهیم شاه ابراهیمی

کارشناس ارشد مهندسی عمران
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

math-teacher.blog.ir

۱۷. رابطه‌ی $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y} = z$ را بر حسب متغیرهای جدید $x = u$ و $y = v$ بازنویسی کنید.

۱۸. نشان دهید که تابع $z = xf(\frac{y}{x}) + g(\frac{y}{x})$ در معادله زیر صدق می‌کند.

$$x^2 \frac{\partial^2 z}{\partial x^2} + 2xy \frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y} + y^2 \frac{\partial^2 z}{\partial y^2} = 0$$

۱۹. معادله لaplas $\nabla^2 n = \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial z^2}$ را در مختصات استوانه‌ای بنویسید.

۲۰. مشتق جهتی تابع $f(x, y, z) = \ln(x^2 + y^2 + z^2)$ را در جهت بردار مماس بر منحنی به معادله $r(t) = (t^2 + 1, 2t^2, t^3)$ در لحظه $t = 1$ بنویسید.

۲۱. فرض کنید z تابعی از x و y باشد و اگر $0 = f(x^2 - y^2, x^2 - z^2)$ آنگاه ثابت کنید:

$$y^2 z \frac{\partial z}{\partial x} + x^2 z \frac{\partial z}{\partial y} = xy^2$$

۲۲. فرض کنید $u = f(x, y)$ تابعی با مشتقات دوم پیوسته باشد طوری که $\ln$ ای وجود داشته باشد که به ازای هر x و y داشته باشیم $f(tx, ty) = t^n f(x, y)$. در اینصورت نشان دهید که

$$x^2 \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + 2xy \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} + y^2 \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = n(n-1)f$$

۲۳. صفحه‌ی مماس بر سطح $x^2 - y^2 - 3z = 0$ طوری بیابید که از نقطه‌ی $(1, 0, -1)$ گذشته و موازی خط $\frac{x}{2} = y = \frac{z}{2}$ باشد.

۲۴. اگر $z = f(x, y)$ که در آن $y = s - t$ و $x = s + t$ است. نشان دهید:

$$\left[\frac{\partial z}{\partial x} \right]^2 - \left[\frac{\partial z}{\partial y} \right]^2 = \frac{\partial z}{\partial s} \frac{\partial z}{\partial t}$$

مدرس تخصصی دانشگاه و کنکور ارشد:

معادلات دیفرانسیل ، ریاضی ۱ و ۲

ریاضی مهندسی ، محاسبات عددی

@EShahebrahimi